

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1914. 19. szám.

Budapest, május 10.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedevre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A modor kihatása a szolgálatra.

Irtó: Pajtás.

A szolgálati utasítás 4. §-ában az áll, hogy a csendőr szavában és tettében tapintatosan kerülje mindazt, ami szolgálati fellépését megnehezítené s az intézmény jó hírnevének kisébbitésére szolgálna, mert a szolgálat-hani túlkapásai, helytelen viselkedése, feladatának teljesítését megnehezítik.

Ezen soroknak lényege az, hogy a csendőr modora, egyénisége, viselkedése szorosan összefügg szolgálati ténykedéseinek sikereivel. A tapintatos, jó modorú, körültekintő, leleményes csendőr sokkal kevesebb eszközzel, simábban tud eredményt elérni szolgálatteljesítés közben, mint a meggondolatlan, tapintatlan, erőszakos.

Minden bővebb fejtegetés nélkül egy esetet fogok elbeszélteni a fentiek illusztrálására.

Egyik erdélyi mezővároskában történt, hol a román-ság nagy szerepet játszik, hogy egy szép nyári napon, a román nemzeti párt egy pár vezető tagjának bevonásával, román jellegű népünnepélyt tartottak. A közigazgatási hatóság az ünnepély megtartását megengedte s erről a helyben állomásozó őrsparancsnokságot értesítette. Az őrsparancsnok igen helyesen magát vezényelte ki szolgálatba egyik fiatal csendőrével, s feltűnés nélkül, mintha legkisebb gondja volna a népünnepély, a község utcáit portyáztatta s így beszélgetve, kérdezősködve figyelte meg a lakosság bangulatát. A népünnepélynek egyik pontja egy felvonulás volt, melyben az intelligenzia román tagjai is különböző vidékek népies viseletében részt vettek. Az őrsparancsnok úgy intézte útját, hogy a menet felvonulását végig szemlélhesse.

Távolról már hallatszott a zene, a moraj s az utcafordulónál feltűnt a látványos menet. Elöl egy román ügyvéd felesége haladt, katrincás, hímes ruhában, de vállán át, derokát övezve, széles román nemzeti színű szalag ékeskedett.

Az ünneplők meglátva a járőrt, pillanatra a megdöbbenés hatása alatt elhallgattak, érezve, hogy törvényellenes dolog az idegen nemzeti színű szallag nyilvános viselése; a másik pillanatban azonban kihívó, elszánt tekintettel várták a járőr fellépését. A járőr azonban egykedvűen, nyugodtan lépdelt a menet felé s mikor az

őrmester a szalagos hölgy közelébe ért, anélkül, hogy megállt volna, csendesen, de udvarias határozottsággal szólott oda az ügyvédnénék:

— Nagyságos asszonyom tudja bizonyára, hogy tiltott dolgot cselekszik.

Katonásan tisztelegve, nyugodt egykedvűséggel portyázott el a tömeg mellett, azzal a biztos tudattal, hogy fellépésének meglesz az eredménye; otthon az őrsön majd tárgyilagosan le fogja írni feljelentésében az esetet s a bíróság majd érdemlegesen el fogja intézni.

A tömeg intelligens elemét s köztük a tüntető ügyvédnét is annyira meglepte az őrmester szokatlan eljárása, hogy a tüntető szalagot észrevétlen leoldta magáról, úgy hogy a felvonulás végén tényleg a szalag már nem szerepelt.

Az események további sorozata nem érdekel bennünket; ellenben vessük fel a kérdést, hogy helyesen járt-e el az őrsparancsnok, vagy sem?

Ha a járőr a törvénytörő kihágás felfedezésékor azonnal fellép, a tettenértet felszólítja a törvény nevében, hogy a kihágás tovább folytatásával hagyjon fel, akkor utasítás szerint járt volna el; ezt senki kétségbe nem vonhatja, mert az utasítás világosan rendel el, hogy minden büntetendő cselekményt közbelépés által meg kell akadályozni. A közbelépés megvolt a jelen esetben is, csak abban különbözött a rendes, sablonos közbelépési formától, hogy más szavakkal, más eljárással történt. És ebben rejlik az őrsparancsnok körültekintésének, előrelátásának bölcs megnyilvánulása: a mi megint szabályon alapuló, mert utasításunkban világosan meg van mondva, hogy népcsoportokkal szemben való fellépésnél a csendőr fokozott elővigyázatot, tapintatot stb. tanusítson; majd az utasítás más helyén, hogy jóakaró rábeszéléssel hasson s minden alkalommal gyorsan fontolja meg fellépésének módját, hogy milyen eszközökkel képes a célt biztosan, a személy és a vagyon veszélyeztetése nélkül elérni.

Ha egy sablonok után igazodó csendőr került volna a fent említett helyzetbe, bizonyára megállította volna a menetet s nyers törvénytöréssel szólította volna fel a tüntető hölgyet, hogy a szalagot vegye le, s ha ez vonakodott volna azt megtenni, erővel szedte volna le róla. Magától értetődő valami, hogy a tömeg férfi tagjai a hölgy védelmére keltek volna, már gavallériá-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

es. és kir. udvari és hadsereg szállító; a Rikócai Tárogató-feltalálója, Budapest, II., Lánchíd utca 5. — Gyára: Oroszlány utca 3. — Regi hangszerek javítása, vétele és becsereje. — Árjegyzék minden hangszertől külön kildetik.

ból is; az egyszerű nép pedig, melynek mulatságát zavarta volna a csendőrrjárőr fellépése, békétlenkedni, majd fenyegető magatartást kezdett volna tanúsítani, úgy bogy a járőrnek kötelességszerűen szét kellett volna oszlatni a tömeget. Ez a szétosztatás azonban, beláthatja bárki, az adott viszonyok mellett simán nem ment volna. Ellenszegülések, tettelességek, támadások, a végén a fegyverhasználat következett volna.

Tudom akadnak olyanok, a kik az eddig leirtakra azt mondanák, hogy így is kellett volna annak lenni, mert a törvény rendelkezésének ba kell, fegyverhasználat is érvényt kell szerezni.

Ez helyes érvelés, de nem alkalmazható minden esetre s nem alkalmazható nevezetesen a jelen helyzetben.

Mérlegeljük a dolgot. Egy államellenes kihágásról, röviden kihágásról van szó. Egy oly csekély törvénysértésről, mely törvénysértést, ha csak az önmagából nem fejlődik súlyosabb beszámítás alá eső törvénysértéssé, nem lehet és nem szabad fegyverhasználattal megakadályozni.

Egy kihágás meggátolása nem kívánhat emberéletet.

A csendőr mint a személy- és vagyonbiztonság őre, akkor, mikor nem is a személy- és vagyonbiztonságot sértő kihágásról van szó, annak meggátolását nem eszközölheti oly eljárással, mely épen a személybiztonságot veszélyezteti.

Az őrmester eljárása feladatának teljesítését simává és minden nehézség nélkülivé tette, az intézmény jó hírét nem veszélyeztette, sőt a nemes, úri emberre valló felfogása ebben a dologban csak emelte a csendőrség tekintélyét s bizonyos jóleső érzést váltott ki abból a tömegeből éppen, a mely addig a csendőrben rendszerint ellenségét látta. Mindez pedig a közbiztonsági szolgálat kezeléséhez megbecsülhetlen eredményt jelent.

Világosan kitetsző mindebből, bogy a modernak, melyet szolgálati fellépésünkénél használunk, lényeges jelentősége és kihatása van a szolgálatban elérhető eredményekre s bizonyos, hogy a tapintat, előrelátás, a jó modorral karöltve, valóban megkönnyítik a szolgálat teljesítését.

Néhány szó a csendőrlegénység nősüléséhez.

Irla: Argus.

Általános óhaja ma már minden altisztnek és csendőrnek, mihelyt az 5—6-ik szolgálati évében van s a testületnél óhajtja jövőjét megállapítani, — hogy meg-nősülhessen a családot alapíthasson.

A csendőrlegénység eme óhajának teljesülése, ha alaposabb megfontolás alá vesszük a dolgot, nemcsak egyéni érdek, hanem hasonló érdeke a nemzetnek és a testületnek is.

Nemzetgazdasági, jobban mondva fajfenntartási szempontból fontos nemzeti érdek ez. Mert ha az engedélyezett 20% nőt vesszük is alapul, a több mint 2000 főnyi nős altiszt és csendőr eltekintve — az elvétele található gyermektelenektől — igen szép számmal járul hozzá a fajfenntartás számbeli fokozásához.

De érdeke a legénység nősülése a testületnek is.

A családalapítással járó komoly kötelezettségek: az övéiről való gondoskodás, azok tekintélyének fenntartása, erkölcsi értékük emelése, igen kevés kivétellel, sokkal komolyabban gondolkodóvá, megfontoltabban cselekvővé, állásához ragaszkodóbbá, s így megbízhatóbbá teszik a nőtlen korában esetleg könnyelműbb gondolkodásu altisztet vagy csendőrt.

A testület tehát csak nyerhet ez által, mert ez a része, t. i. a nős legénység erkölcsi értékében, megbízhatóságában s így használhatóságában emelkedik.

S ha mindezekhez még hozzávesszük a páros élet által előmozdított életkedvet, s a fontos egészségi követelményeket, a mely egy tisztességes családi életnek rendes folyamánya, máris fontos okok szólnak a legénység nősülhetésének előmozdítása mellett.

Eme fontos és közérdekű okok helyes felismerésének köszönhető, hogy a testület ügyeit intéző felsőbbség pár évvel ezelőtt a nős legénység létszámának felemeléséhez hozzájárult.

Hosszú ideig csak 10%-a nősülhetett a legénységnek. De ebből is alig 5—6% nyerhette el a nősülési engedélyt, annyira megrostálták az ez iránt kérelmezőket. Most pedig a 20% állandóan be van telve s mindig van nyilvántartásban 30—40 kérelmező, úgy hogy mihelyt fogyaték áll be, a reménybeli várakozók egyike-másika mindjárt helyébe léphet. Így tehát a nősülésre törekvők érdeke, ba e kedvezményben való részesítésre egyébként érdemesek és a nősülési szabályzat követelményeinek úgy anyagi mint erkölcsi tekintetben az ara is megfelel, a lehetőséghez képest minden vonalon előmozdítatik.

Ezzel szemben azonban, tekintettel arra a szintén fontos körülményre, hogy a legénység nős állapota a szolgálattal is szoros kapcsolatban van, kötelessége minden nősülni szándékozó legénységi egyénnek a szolgálati és testületi követelményeknek is megfelelni és szigorúan arra törekedni, hogy a fentebb körvonalazott általános érdekek kielégítésével szemben a szolgálati és testületi érdekek el ne banyagoltassanak.

Ez azonban, az igen sokszor rosszul sikerült házasságok folytán, sajnos nem minden esetben tartatik szem előtt.

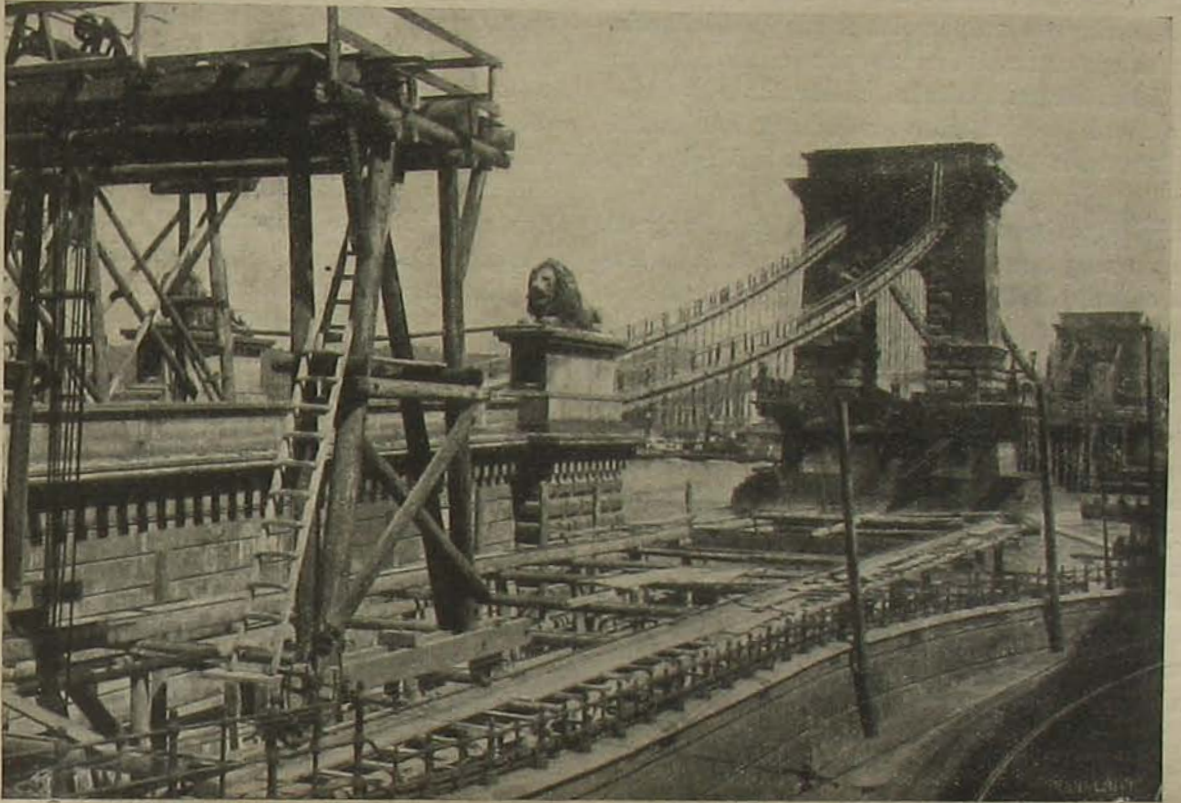
A nősülendő altiszt vagy csendőr ugyanis, noha beigazoltan több élettapasztalattal és emberismerettel rendelkezik, mint sok más állású és hivatású embertársai és nőtlen korában is úri ellátásban és elhelyezésben részesülvén, nem mondhatja, bogy hanyatott helyzete

Ha fáj a feje

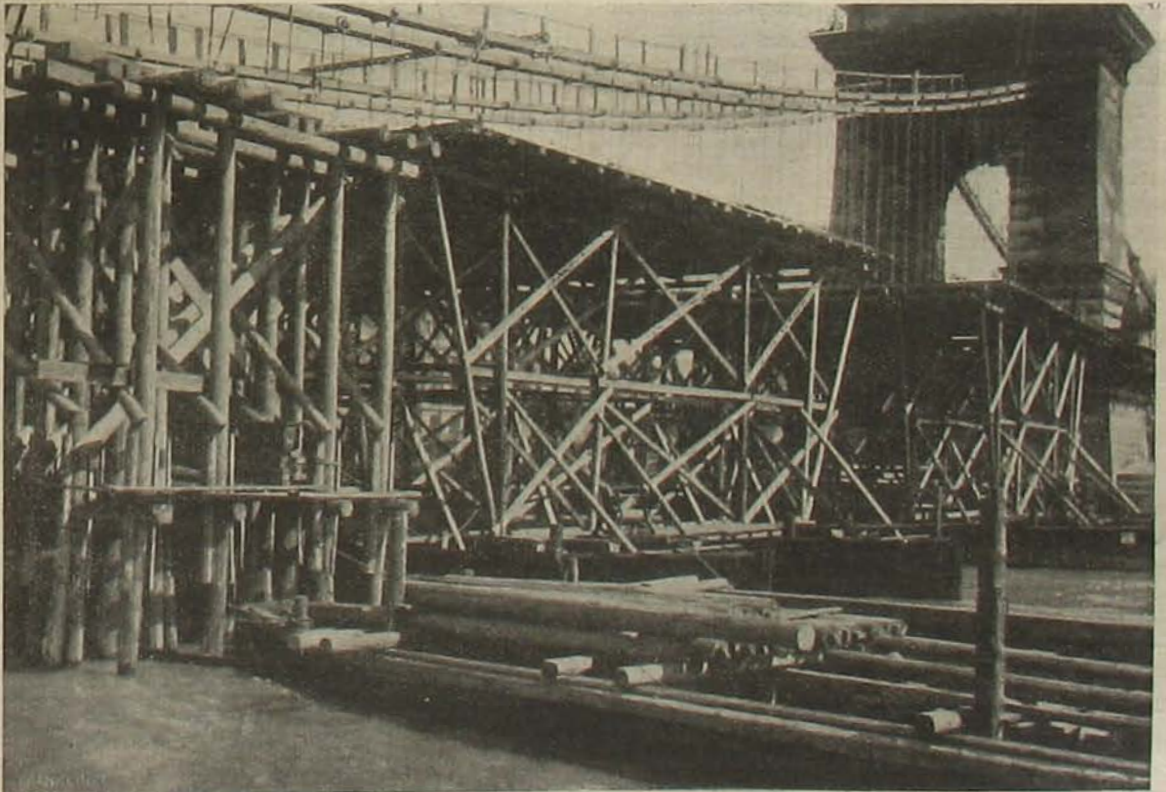
ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ara K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboz nál ingy. postai szállítással.

A híd megerősítésének munkálatai a budai oldalon.

Morv és úszó állványokról szorítják le a régi láncokat.

A Lánczhíd átépítése.

készítette a sürgős nősülésre s így elvárható volna tőle, hogy egy olyan egész életére kiható elhatározásra, mint a nősülés, csak érett megfontolás és alapos körültekintés után szánja el magát: mégis sok esetben hübelebálmódjára, megfontolatlanul cselekszik.

Nem akarunk e tekintetben célzatosak lenni senkivel szemben, mert hiszen a nősülés mindenkinek a leg-sajátosabb magánügye.

De mivel olyan természetű magánügy ez, a melynek később igen nagyfontosságú, részben előnyös, sok tekintetben azonban hátrányos következményei lehetnek a nősülendő szolgálati ténykedésére és használhatóságára is, e magánügyhöz csupán ez okból szólok hozzá, és kerülöm is a már nősök beléletebe való minden legkisebb beavatkozást.

Ennélfogva az alábbiakban csak azokra a szemelölt tartandó követelményekre igyekszem rámutatni, a melyek egy lehetőleg boldog családi élet előmozdítását eredményezhetik, de a melyeket sok, megfontolás nélkül nősülők figyelmen kívül hagynak s • mulasztásokkal nemcsak egész életükre szerencsétlenné és életunttá teszik magukat, hanem szolgálati tevékenységüket illetőleg is elkedvetlenednek.

Egy nősülendő férfinak, ha helyesen gondolkodik, első kötelessége anyagi helyzetével számot vetni és megállapítani, hogy a jövedelme fedezheti-e a család fenntartásával járó kiadásokat s hogy a család esetleges szaporodásának megfelelően emelkedik-e a jövedelme is.

Ezt követi annak a tisztázása, vajjon az a nő, a kit feleségül venni szándékozik, azonnali hasznotbajtó hozománygyal — készpénzzel vagy ingatlan vagyonnal — rendelkezik-e, vagy van-e olyan ipari vagy más képesítése, a melynek révén a maga részéről is bárhol és külön jövedelmet biztosíthat s e jövedelmével a család fenntartásához hozzájárulhat.

Igen fontos és talán a legfontosabb követelmény annak határozott ismerete, hogy a leendő feleség háziasság nevelésű, szorgalmas, rendszerető és főként takarékos-e és a háztartás minden ágazatában kellő jártassággal rendelkezik-e.

Azért állítom ezt legfontosabbnak, mert ha ezek a tulajdonságok nincsenek meg egy nőben, hiába van neki készpénzhozománya, hasznotbajtó ingatlana vagy foglalkozása, nemcsak ez pusztul el a kezén, de tönkremegy, eladósodik mellette a család is.

Általában ez a három követelmény az, a melyet minden nősülni szándékozó altisztnek és osendőrnek szem előtt kell tartania s a melyekkel, mielőtt elbátározna magát a nősülésre, teljesen tisztában kell lennie.

De van még ezeken felül egy negyedik követelmény is, a mely semmivel sem kisebb jelentőségű az előbb említettekénél.

Ez pedig a leendő feleségnek abban az irányban való helyes megválasztása, hogy teljesen ép és egészséges-e,

nincs-e hajlama valamely súlyos természetű megbetegedésre, avagy egy vagy más betegséget illetőleg nem éppen degenerált (öröklött terbeltségű) családból származik-e, mert ha ezek egyike vagy másika csakugyan fennforog, úgy a család anyagi viszonyaira nézve, mint a családi szaporulat tekintetében kiszámíthatatlan következményeket vonhat maga után.

Már most vegyük sorba a felsorolt követelmények előnyös és hátrányos behatását a báziseletre nézve.

A mi közülök az elsőt, t. i. a nősülendő jövedelméből való megélhetést illeti, azt hiszem, mindenki egyetért velem, ha ezt a legalsóbb fokban az őrsvezető ez. őrmester jövedelmében találom leginkább megfelelőnek.

Ebben a rendfokozatban levő altisztnek, ha az 1200 K törzsfizetését s a legalább 300 K szolgálati pótdíját számítjuk is, 1500 K évi fizetése van. Lakásról, saját ruházata drágább részéről (a felső ruhát értem) gondoskodnia nem kell, mert vagy lakbért élvez, vagy ha a laktanyában lakik, tisztességes, sőt — mondhatni — úri elhelyezésben részesül, évi ruhaátalánya van s ha őrsparancsnok, a mint hogy rendszeren az is, irodája fűtésére és világítására átalány van rendszeresítve.

Ha mindezekhez hozzáveszszük, hogy évente 200 K vezénylési pótdíja is felmerül s így összesen 1700 K évi jövedelme van, határozottan állíthatjuk, hogy ez összegből szerényen bár, de tisztességesen megélhet, nemcsak addig, míg kettesben vannak, hanem a család szaporodása esetén is, mert további szolgálata után, ha kifogástalanul viselkedik és szolgálati teendőit is a követelményeknek megfelelően teljesíti, őrmesterré, majd járás-, illetőleg törzsořmesterré lép elő, a mely előléptetésekkel illetményei, szolgálati ideje növekedésével pedig szolgálati pótdíja is emelkednek.

Nagyon természetes, hogy a csendőr-altiszt, éppen úgy, mint minden más ember, ki van téve a nagyobb kiadásokkal járó rendkívüli eseményeknek.

Talán a túlbő gyermekáldás lepi meg, vagy váratlan szerencsétlenség fordul elő a családjában. Vagy ő maga, vagy családjának valamely tagja súlyosabb betegségbe esik, gazdaságában károkat szenved; szolgálati vagy magánérdekből többszöri áthelyezésnek van kitéve stb., a melyek mind anyagi kérdéssel jönnek szoros kapcsolathoz és a legtakarékossabb családnál is súlyos anyagi zavarokat okozhatnak.

Ilyen alkalmakkor aztán nagyon előnyös, ha a nőnek vagyona vagy hasznotbajtó foglalkozása van, mert bizony sok ilyen bajoknál már nem nyújt fedezetet a férj jövedelme.

Ugyancsak ilyen eseteknél tűnik ki a feleség takarékoságának, háziasságának, dologra termettségének és ügyességének előnyös hatású következménye is.

Olyan feleség mellett, a ki jól be tudja osztani férje jövedelmét és tud belőle félretenni akkor, mikor rendes körülmények és kevésszámú család mellett még lehet,

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjólányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

mindig van kisebb-nagyobb összegű tőkéje a családnak, a melyhez ily váratlan szükség esetén hozzányulhatnak, s nem szorulnak másokhoz kölcsönökért. Mert kölcsönt kérni csak könnyelmű felfogású embernek könnyű, komoly gondolkodású embernek még az is nehéz, megadni pedig, ha nincs rá külön fedezet, mind a kettőnél súlyos feladat.

Nagyon természetes, hogy a takarékoság a házastársak mindenikének szigorú kötelessége, mert ha csak az egyik hagyja is ezt figyelmen kívül, ebből a könnyelműségből eredő hátrányokat a másik fél takarékosága már alig, vagy éppen nem is képes ellensúlyozni.

Ezért kell a házastársak mindegyikének akkor, mikor azt még tehetik, apródonként egy-egy kis összeget megtakarítani és félretenni, vagy a feleség hozományát, esetleg ingatlan vagyonát akként gyümölcsöztetni, keresetét megtakarítani, hogy anyagi zavarokkal járó rendkívüli események esetére abból állandóan tartaléktőkével rendelkezhessenek.

De nagy segítség egy család megélhetésének megkönnyítésére a nőnek a háztartás és gazdálkodás különféle ágazataiban való jártassága is.

A baromfi- és sertésstenyésztéshez való hozzáértés ott, a hol ilyenekkel lehet foglalkozni; a család részére szükséges fehérneműek, házi rubák megvarrása, főzésben, mosásban való kifogástalan jártasság stb., mind egy-egy tőke a megélhetés megkönnyítésére. Ellenben

az ezekben való járatlanság, tudatlanság örökös csapás a családra. Olyan csapás, a melyet a férj jövedelmével és a nő vagyonával vagy keresetével együttesen is csak bizonyos ideig lebet elhárítani, de egész életre soha.

Most rátérek arra, hogy miért kell a feleség megválasztásánál úgy ennek, mint a családjának is egészségi állapotára különös figyelmet fordítani.

A nő, legyen bár leánykorában a legerősebb szervezetűnek és legegészségesebbnek látszó is, snjátlagos szervezeténél, gyengébb kitartó képességénél és a fajszaporításnál való különleges hivatásánál fogva sokkal inkább ki van téve a gyakori megbetegedésnek, mint a férfi.

Gyenge, csenevész fejlődésű, sápkóros, beteges szervezetű, vérszegény nőknél pedig annyira előrelátható ez, hogy valósággal vétkezik önmaga ellen minden olyan férfi, a kit szolgálati állása vagy hivatása igen gyakran távol tart a háztól vagy a kinek anyagi helyzete a rendkívüli költekezést nem engedi meg s mégis ilyen beteges nőt vesz feleségül.

Talán nincs is olyan férfi, a kinél annyira érezhető volna a nő gyakori vagy éppen állandó betegeskedésének hátrányos hatása, mint éppen a csendőrnél.

Más férfi, legyen az hivatalnok, tisztviselő, gazdálkodó, kereskedő, iparos, sőt még a gazdasági cseléd is, a nap nagy részét, de különösen az éjjeli időt családja körében töltheti. És ha nincs is módjában megfelelő alkalmazottat tartani egyes házidolgok végzésére, ott

Czölöpözés gőzgéppel.

A hidó az oroszlánnal.

honléte ideje alatt úgy a hogy elvégzi azt maga is. Háza táját, gyermekeit valamennyire rendbehozza. az egyszerűbb ételeket elkészíti, sőt a felesége gondozására is marad ideje. (Folyt. köv.)

Bukfenczezés a levegőben.

Nemrégén az a hihetetlennek tetsző hír jelent meg az újságokban egy Pégoud nevű francia aviatikusról, hogy szakítva a repülés eddigi sablonjaival, a helyett, hogy gépét repülés közben a felbillenéstől megóvni törekednék, inkább szándékosan felborítja azt. Szóval úgy bukfenczezik repülő masinájával a levegőben, mint a cirkuszi légtornász, mikor egy-egy merész lendület után eleresztve a nyújtót, kétszer is megfordul a levegőben, mire a másik nyújtót eléri.

Ezt a hírt eleinte még az aviatikusok is kétkedve fogadták. Azok pedig, a kik kevésbé otthonosak a repülés mesterségében, egyenesen valótlannak, hirlapi kacsának minősítették az egész közleményt. Mert hiszen ki látott már olyat, hogy valaki a repülőgéppel éppen azt a mozdulatot igyekezzék produkálni a levegőben, a melyet eddig rendszeren a lezuhanás s ennek folytán legtöbbször a repülő ember életveszélyes sérülése és sajnos, nagyon sok esetben a halála is követett?

Ismételt hirlapi közlemények után mégis csak el kellett hinni, hogy bizony valóság ez a légi bukfenczezés és nem mese. Sőt később már azt is megtudtuk, hogy Pégoudnak követője is akadt a haláltáncz-mutatványban, úgy másik francia (de hát ki is lehetne más?) báró Pasquier Róbert személyében, a ki teljesen sikerülten utánozza vakmerő mutatványában Pégoud-ot, a légi bukfenczezés atyamesterét.

Most már csak az volt a kérdés, hogy miként csinálják Pégoud és társa ezt a halálbukfenczezést, vagyis aviatikai elnevezés szerint looping the loopot (ejtsd: luping tsze lúp, angolban hurokpályát jelent) a levegőben? Miben veti meg a lábát vagy a fejét az aviatikus, illetve a gépe, mikor a bukfenczezésnek akar nekirugaszkodni? Vagy mivel adhat oly lendületet a gépének, hogy ez a saját tengelye körül fordul meg a levegőben?

Hiszen cirkusokban, komédiákban láttunk már repülő embereket, híres légtornászokat, a kik gombolyagba csavarodva, valósággal gurulnak a levegőben; és zimankós téli délutánokon annak is sokszor voltunk szemtanúi, mikor a csóké és varjuk egymást kergetve, úgy handabandáznak a levegőben, mint — tesszem fel — a pusztai gyerek, mikor a domboldalról legurul. De hát a légtornásznak van mibe kapaszkodni, mikor a bukfenczezéshez lendületet vesz; a madárnak meg éltető eleme és közlekedési színtere a levegő, tehát nekik könnyen megy a játék. De miként csinálja ezt a repülő ember?

Hát erre a kérdésre gyönyörűen megfelelt báró Pasquier folyó hó 3-án délután a budapesti rákosi repülő téren, a mennyiben olyan bravnos bukfenczezést produkált a fővárosi közönség előtt, hogy a gyengébb idegzetűeket az ájulás környékezte a vakmerő mutatvány láttára. Sőt a bátrabbaknak is elakadt a lélekzete egy-egy pillanatra s-akaratak ellenére is megborzongott a hátuk, mikor a levegőbeli halálfordulatokat látták.

Mint hogy olvasóink közül igen kevesen láthatták ezt a rendkívüli produkeziót s a magyar aviatika sajnálatos hátramaradottságából következtetve, ilyen egyhamar nem is igen fognak láthatni, nehogy kétségeskedjenek benne, ha valahol hallanak róla s hogy valamennyire is maguk elé tudják képzelni, milyen is az a repülőgéppel való levegőbeli bukfenczezés, az alábbiakban megkísérlem az ismertetést.

A mint az aviatikus felszáll 100—150 méternyi magasságra, egyszerre hirtelen megbuktatja a gépe elejét, mintha a szokott siklórepüléssel való leszálláshoz akarván beállítani. Ez a mozdulat azonban csak pár pillanatig tart s a földről való látás után itélve, mintegy 2—3 méternyi ivben való olyanforma lendület, mint mikor a hűszejárásu ló magasantartott fejét hirtelen lecsapja, de mindjárt fel is emeli.

Igy tesz gépével a repülőember is, csak hogy úgy látszik, hogy ez a lefelé való mozdulat nála éppen arra való, hogy ez által nagyobb lendület adhasson a gépének, mert a mint a lefelé való lendítés véget ér, hirtelen felfelé lendíti a gépet, de nem állítja meg a rendes repülő helyzetében, hanem folytatja a lendítést fel- és hátrafelé s így bátrafelé tartott körívben, 2—3 másodperc alatt egy teljes bukfenczet vet a levegőben, de a helyett, hogy az ezalatti, mintegy 30—40 méternyi lefelé való esést — már a nehézkes törvénye szerint is tovább folytatná, engedelmeskedik a gép a felette urra lett embernek és annak biztoskezü kormányzása folytán felveszi az előbbi repülő helyzetet és vígan tovább szeli a levegőt, míg a vezetőjének egy újabb mozdulatára, vagyis a motor működésének elállítására ismételnie nem kell az előbbi produkeziót.

Báró Pasquier már jól begyakorolta ezt a haláltánczot, mert az első felrepülés alatt vagy tizszer, a másodszeri repülésnél vagy hatszor teljes biztossággal vezette gépét ezekben a vakmerő fordulatokban.

Sőt bemutatott ezeken felül más hátborzongató mozdulatokat is.

Egynehányszor ugyanis teljesen élére állította a gépet, úgy, hogy az egyik szárny vége felfelé az égnek, a másiké pedig lefelé a földnek volt irányítva. Majd 8—10 méter körívben, úgynevezett kiskörben néhányszor szintén megfordult. S hogy még változatosabbá tegye a műsort, az első repülés alatt, mintegy 7—800 méternyi magasságban, egyszerre hirtelen hátára fordította a gépét s ő fejjel lefelé lévén, néhány másodpercig úgy uszott az szurkék tiszta levegőben, mint a ki a vízben bátán úszik, aztán pedig hirtelen visszafordulva, függőleges helyzetbe irányította a gépet, s mint a bukó galamb szokta, teljes sebességgel fejest esett 40—50 méternyre lefelé, majd rendes helyzetébe állítván be a gépet, szép siklórepüléssel leszállott a bámuló sokaság elébe arra a helyre, a honnan felszállott.

Szóval emlékezetes lesz a Pasquier repülése a fővárosi közönség előtt hosszú ideig, mert ilyen látványosságban, a hogy aviatikai állapotaink mutatkoznak, nem egyhamar lesz része.

A közönség érdeklődése mégis mintha megcsappant volna az aviatika iránt.

Annak idején, mikor Bleriot bemutatta, hogy miként is kellene repülni, sőt még az 1910. évi repülőversenyen is, százezrek siettek megbámulni a világ legújabb csodáját: a repülőembert, vagy a hogy a pestiek el-

SZÁNTÓ LAJOS

a magyarországi csendőr urak igen régi üzletbarátja és személyes jóismerősének főraktára, Szegeden, Zsótér bérház (Városh'za m.)

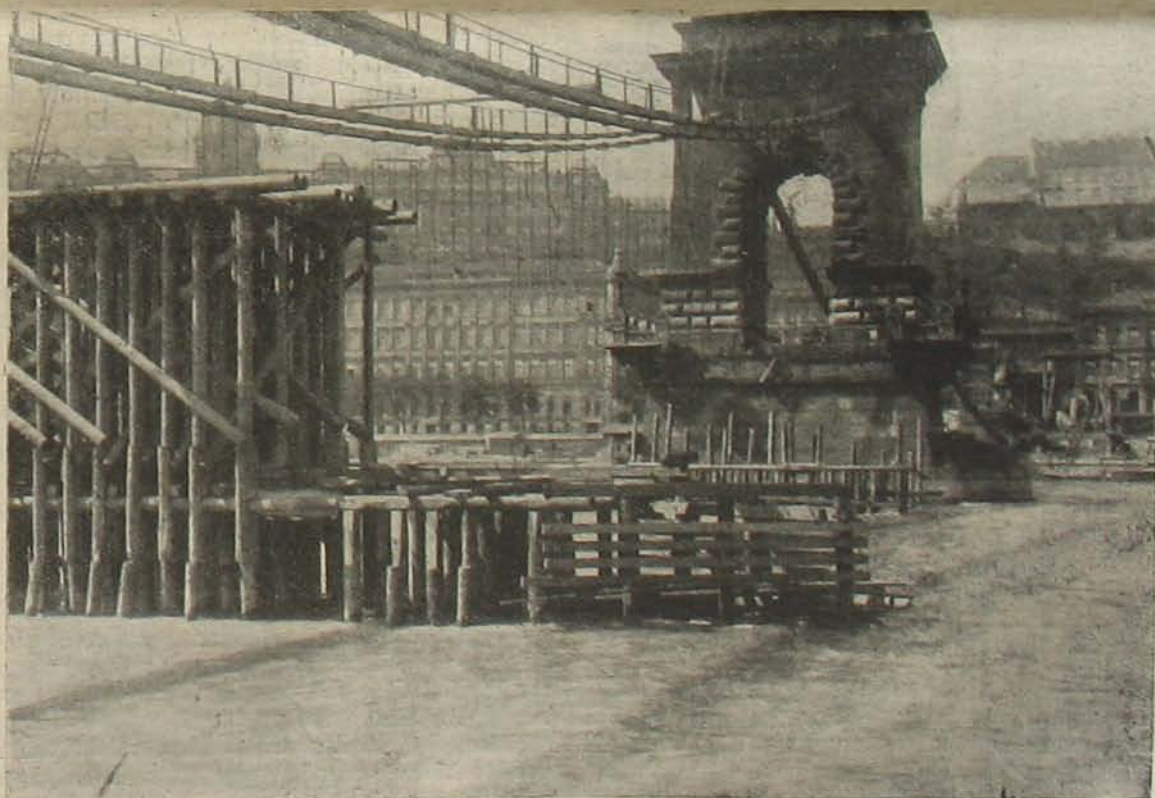
Világhírű Szirpa kerékpárok, Singer és Karikahajós varrógépek. Angol gyárak. Tűs gramofonok, Angyalos tűs lemezek és az eredeti tű nélküli játszó Pathéfon készülékek és lemezek főraktára. — Előnyös havl részletfizetéssel kedvezmény! Képes nagy árjegyzékem díjlatlan küldöm.

Pontos címet kérek, hogy hasonló nevű egyén meg tévesztésre irányuló hirdetése félre ne vezesse!

Gyalogjáró a régi láncszerkezeten.

Merov állvány a régi híd alatt.

A Lánczíd átépítése.

neveztek: madárembert s valóságos népvándorlás indult meg egy-egy délután a látványosság megtekintésére és egetverő ovációval s falrengető tapsokkal jutalmaztak minden valamirevaló repülést.

Most azonban mikor a repülés terén való haladásnak, az ember bátorságának és az emberi kéz biztonságának egyik legkimagaslóbb jelét mutatták be, alig tíz-tizenöt-ezer főnyi közönség jelent meg a rákosi repülőtéren, noha szép, napfényes idő volt és a szélcsend is kellemsé tette a vasárnapi kirándulást. És bizony az ováció sem volt valami rendkívüli, melylyel az életét kockáztató légi utast megjutalmazták.

Igaz, hogy ugyanezen időben löverseny is volt Budapesten és a főváros két elsőrendű sporttelepén footballmérkőzéseket is tartottak, mégis arra való tekintettel, hogy mindezeket az egész nyáron, úgyszólván nap-nap után láthatja az érdeklődő közönség, melegebb pártolásban részesítette volna a repülés eme kimagasló bajnokának igazán szép és elragadóan művészi produkezióit.

raja sűrű-forog a munkásoknak. Kopácsolás, kalapálás, fűrészelés hangjai hallatszanak mindenfelől, a mely a belevegyülő munkások lármájával, a sirályként uszkáló apró csavargözösök füttyüléseivel s a nagy teherhajók túlkölésével és zakatolásával valóságos hangzavarrá fokozódik a méltóságosan hömpölygő Duna fodros habjai felett.

De folyik a munka a hidfők alatt is a mélyben. Időnként emberek bujnak elő a föld alól s ugyanott más csoportok tűnnek el. Erősítik a hidfők alapozását. Egy-egy csoport csak két óráig bírja ki a földalatti munkánál. Oly fülledt a levegő s oly nagy a légnyomás odalent, hogy csak azok dolgozhatnak az elzárt helyen, a kiknek a szervezetük még erős és szív működésük rendes.

Másfelől egész sora áll a nagy társzekereknek. Hordják a vasuti pályaudvarról a hid új szerkezetéhez való hosszú láncszemeket s hangos kiáltások közben emelik le a súlyos vasműveket a társzekerekről és rakják sűrű csoportokba a hidfők körül, hogy a felszerelésnél kéznél legyenek.

Szóval — mint a jelen számunkban közölt képeken is látható — folyik a munka az átépítés körül serényen; nincs vesztegetni való idő; a bidnak a jövő év végére készen kell lenni, mert a főváros folyton szaporodó lakossága már is nagyon érzi ennek az épen középponti közlekedési eszköznek a luxuszámba menő csavargözösökkel, a nehézkes omnibuszokkal és drága bérkocsikkal eléggé nem pótolható hiányát.

Varga József csendőr siremléke.

A hajtársi kegyeletnek igen szép és megható jelét tárja az olvasó elé az a megkoszorúzott és emlékkövel ellátott sirhalom, a melyet a mellékelt képen bemutatunk.

Néhaj Varga József csendőr ugyanis, a mult évi január hóban szolgálatteljesítés közben erősen megbült. Az ebből származott betegsége kevéssel később olyfoku tüdőgyuladássá fajult, hogy a leggondosabb orvosi és kórházi kezelés mellett sem lehetett őt az életnek megmenteni.

A pancsovai szárnyparancsnokság legénysége, hogy az elhunyt iránt érzett bajtársi szeretetének és kegyeletének látható jellel is kifejezést adjon, még a temetés alkalmából bozott megállapodásból képest közadakozásból siremléket emelt az oly korán elvesztett bajtárs sirja fölé s azt a mult hó elején felállíttatván, egyidejűleg a sirbalmot is gondozás alá vétette, hogy ezzel is áldozzon az elhunyt bajtárs emlékének.

Örködjék felette továbbra is a bajtársi kegyelet!

HIREK.

Egy csendőr tragikus halála. Molnár János szomotori őrsbeli csendőr, április 29-én délután Szomotor község legelőjén, a Csatlós Mihály szomotori gulyás és őt társa által inszczenált verekedést meggátlandó, kardosan szolgálatilag fellépett és kardot rántva az őt megtámadó Csatlóst könnyen, Vendelt pedig súlyosan megsebesítette. A kardbasznalat után a könnyen megsérült Csatlós Molnár csendőrt egy bottal fején vágta, mitől a csendőr eszméletét veszítve összeesett. Erre Vendel az eszméletlenül fekvő csendőr kardját magához ragadva,

Varga József csendőr siremléke.

KÉPEINKHEZ.

A Lánczid átépítése.

Ha valaki, a ki régebben nem járt Budapesten, most véletlenül a Lánczid tájékára kerülne, hirtelenében el se tudná képzelni, hogy mi történt ezzel a jó öreg alkotással. A hosszú vasrudak, a melyek a hid alapját tartották, a szdek játékaiként árván lógnak a levegőben. A hid állványerdővel van körülvéve, a melyeken egész

Berson

Summizarolo
a legjobb

azzal a csendőrt fején és nyakán megvágva, halálosan megsebesítette. Molnár csendőrt a szenvedett sérülések következtében egy órai szenvedés után meghalt. Tettesek az őrs által elfogva, a bíróságnak átadattak.

Egy csendőrt megsebesítése. Horváth István II. bégalankái őrsbeli csendőrt, április 26-án este, Bégalankás községben, szolgálatteljesítés közben, egy engedély nélküli táncmulatság feloszlata alkalmával, a mulatságon résztvevő mintegy 30 főnyi tömeg által megtámadtatván, kik közül Joneszku Péter, Igmatory Péter és Joneszku Stefán ellen, azoknak könnyű sérülésével végződő kard- és szuronyfegyvert használt. A fegyverhasználat alkalmával a tömegből eddig ismeretlen tettesek Horváth csendőrt orozva hátán és fején megszurva, súlyosan megsebesítették. A tettesek utáni nyomozás folyamatban van.

Laktanyatűzek. A galgóczi csendőrlaktanya április 30-án délután három órakor ismeretlen okból kigyuladt és tetőzete leégett. A kincstári tárgyak megmentettek. — A dési csendőrlaktanya fából épült és bádoggal fedett fatartója április 21-én éjjel, szintén ismeretlen okból meggyuladt s a mellette levő sertés- és tyúkóllal együtt leégett. A tűz által nagymérvben veszélyeztetett laktanyát sikerült megmenteni.

Halálozások. Pifát Oszkár százados, volt petrozsényi szárnyparancsnok, május hó 2-án 34 éves korában Budapesten meghalt. Hűlt teteme április hó 4-én délután három órakor helyeztetett bajtársi részvétellel a budai Farkasréten levő katonai temetőben örök nyugalomra. — Szép Géza hadnagy, körmenői szakaszparancsnok, ápr. 28-án hosszas szenvedés után, 28 éves korában a baranya-megyei Komlón meghalt. Hűlt teteme április 30-án ugyanott helyeztetett bajtársi részvétellel örök nyugalomra. Nyugodjanak békében!

KÜLÖNFÉLÉK.

Szükséges biztosítás. Az Egyesült-Államokban, ha egy házasságot fölbontanak, a férjnek akkor is kell tartásdíjat fizetni, ha az asszony a bűnös. Ha nem tud, vagy nem akar fizetni, úgy börtönbe vándorol. Az ilyen eshetőség ellen egy biztosító társaság akarja megvédeni a pénztelen férjeket. Ez férfiakat és nőket egyaránt biztosít a »házassági hajótörés« esetére és a díjak nem is túlságosan terhesek, mert csak a férj jövedelmének egy százalékát kell fizetni. Európai ember szemében persze lehetetlennek tűnik, hogy völegény és menyasszony esküvő előtt a biztosító intézetbe menjen és biztosítsa magát a »házassági hajótörés« esetére. Ámde az amerikaiak házassági törvényei annyira kritikusak, hogy például valaki húsz éve nő, több gyermek apja, és esetleg csak akkor jön rá, hogy a házassága érvénytelen. A biztosító társaság az ilyen esetekben is fizet. Éppen a napokban történt ilyen eset. Egy newyorki bíró kijelentette, hogy a Connecticut államban kötött házasság érvénytelen és így a feleség hirtelen hajadon és még hozzá több érvénytelen gyermeke lett. Ha biztosította volna magát, most a biztosító társaság gondoskodna róla és gyermekeiről.

Jó foglalkozások. A legszebb és egyúttal a legjobban javadalmazott igazán »jó állások« egyike kétség-

telenül az, a melyet ez idő szerint Mollard úr, a francia köztársaság elnöki palotájának volt főczereboniáriusa tölt be, a kit Poincaré mostani elnök tudvalevőleg lemondásra birt, hogy ne mondjuk: elbocsátott — és a kit kárpótlásul a luxemburgi követi állásra nevezett ki. A luxemburgi nagyhercegi udvarnál rendszeresített követi méltóság pedig a »színekurák« gyöngye, valószínűs Eldorádó, mert vele azt mondhatnók semmiféle munka nem jár, s nincs mellette még csak politikai teendő és felelősség sem, úgy hogy a luxemburgi francia követ az igazi úr valószínűs típusa, a kinek nincsen egyéb teendője, mint hogy jól éljen és fürödjön abban a fényben és dicsőségben, a mit a francia állampénztár utal ki neki a polgárok adófilléréiből. Ennek a követiségnek hivatalos helyiségei pedig hetenként csak egyszer, pénteken vannak nyitva s akkor is csak egy óra tartamra, déli 12-től 1 óráig. Mivel pedig luxemburgi szokás szerint ez a déli ebéd ideje, így csak vajmi ritkán fordul elő, hogy egyik vagy másik halandónak eszébe jusson a követ urat meglátogatni vagy ügyes-bajos dologgal fölkeregni és nyugalmában háborgatni. A luxemburgi francia követ ily körülmények közt természetesen rendszerint Párisban szokott tartózkodni s még jó, ha a hivatalos órára, pénteken átrándul hivatalos székhelyére, a mi nem is olyan nagy dolog, mert Luxembourg szerezésére nagyon közel esik Párishoz és naponta a vasúttal többször és kényelmesen el is érhető. Ám, ha Mollard úr, az ez idő szerinti luxemburgi francia követ, Párisban tölti és élvezi ideje legnagyobb részét, ezt nem is lehet tőle zokon venni, mert hát minden francia szereti a hazáját és Páris a Mekkája; így cselekszik azonban a többi, Páristól jóval messzebbre székelő követ is, a kik szintén előszeretettel időznek a szajnaparti Babelben s ha csak tehetik, oda sietnek, s onnét csak akkor repülnek az expressz-vonatokon vissza hivatalos székhelyükre, a mikor már el nem kerülhetik, lévén a »muszáj« oly nagy úr, »a ki« előtt még a francia követeknek is muszáj meghajolniok. Csakhogy a mig a többi francia követeknek néhanapján mégis csak mutatkozniok és reprezentálni is kell a székhelyükön, addig a luxemburgi követ azt a kiváltságot élvezi, hogy ő Párisban lakhatik és csak mint vendég jelenik meg egy szeremásszor székhelyén, a kis operetteország fővárosában, Luxembourgban.

Különös adótervek. Olaszországban nem régen valaki azt a mulatságos indítványt vetette föl, hogy ha az állam nem talál más jövedelmi forrást, próbálkozzék meg azzal, hogy adóztassa meg a polgárság bűneit, bűnös szenvedelmét, a mivel bizonyára akkora nagy jövedelemre tesz szert, hogy egész sereg egyéb adónemet eltörölhet.

Skarlatti Ameriko ismert kulturtörténetíró egy folyóiratban legutóbb tanulmányt írt, melyben kifejti, hogy a fent idézett indítvány bár fölötte komikus, de nem egészen eredeti. Már XII. János pápa adót vetett ki a bűnre s dijszabást állapított meg az elkövetett bűncsele-

ményekre. Egyébként a kisebb és nagyobb szerven-
delmek ma sem adómentesek. A dohányosok, az italos
emberek és a játékosok jelentékeny összeggel szaporít-
ják az állam jövedelmét. Nagyon eredeti lenne, ha a
rossz tulajdonságok helyett az emberek jó tulajdonságait
adóztatnák meg. Ha valaki ez adónemek behajtására
alkalmas módot találna, megbeszélhetetlen szolgálatot
tenne az államnak. Óriás jövedelmet bajtana például a
nők szépségére, az írók és művészek tehetségére kivetendő
adó. Minél rútabb lenne egy nő, annál több adót fizetne,
hogy szépnek tartsák és minden közepszerű, vagy a kri-
tika által lebecsült költő boldog lenne, ha azzal dicse-
kedhetné, hogy éppen annyi adót fizet, mint valami
híres író.

Japánországban furfangos módot eszeltek ki arra, hogy
az adófizetők adójukat bizonyos örömmel bordják az
állampénztárba. A buzgó és pontos adófizetők részére
ugyanis jutalmat tűztek. A jutalom számozott sorsjegy,
a melynek tulajdonosa bizonyos államsorsjátékban vehet
részt s ha szerencséje van, annyit nyerhet, hogy a be-
fizetett adóösszeg busásan megtérül. Régebbi időben a
keresztény államokban azok az adóösszegek, a melyek-
et eltagadtak az adózók, az államnak részben meg-
térültek. A templomokban turmillsik kis szekrényeket
helyeztek el oly módon, hogy gyónás után mindenki
észrevétlenül betebette azt az öszszeget, a melylyel az
államot megkárosította. A szekrénykék, a melyeket a
lelkiismeret szekrényének neveztek, az államnak igen
esinos jövedelmet hajtottak. Néhány templomban a tizen-
nyolezadik század végéig láthatók voltak ezek a kis
szekrénykék, de az emberek lelkiismerete nyilván nem
szólalt meg elég hangosan, mert állandóan üresek ma-
radtak, mire egy szép napon valamennyit eltávolították
s nem helyezték többé vissza.

A londoni munkáspalota. Londonban a város szívé-
ben rövidesen elkészül az a hatalmas épület, mely
200,000 munkásnak lesz a kaszinója. 120 londoni épít-
kezési vállalat, melyek mindegyike 250—2000 munkást
foglalkoztat, állott össze, hogy felépítse munkásaik inté-

zetét. Az épület 1.400,000 koronába kerül majd. A palo-
tában, melynek terveit a legelső angol építészek készí-
tették el, lesz klubterem, diszterem, vendéglő, mozi, kug-
lizó és számtalan billiárdterem. A vendéglő, mozielő-
adások, billiárd napi bevételét 200,000 koronára becsü-
lik, a kiadásokat 180,000 koronára. A tagsági díj
2 shilling lesz évente.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdé-
sekre és névtelen levelekre nem válaszol, közíratot
vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly
esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél
fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél-
fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel hélyeget ne küld-
jenek.

N. z. 1914. «Laikus»: avatatlan, járatlan.

Balaton. Kötelességről nem, hanem logfoljebb szokásról
lehet ezó.

Sz. csendőr. A vármegyei szabályrendeleteket kellően ismer-
nünk.

K. M. csendőr. Minden körültnél botelt.

Hus. Kérjék a szakaszparancsnokságtól.

Gyógy. Miután a rendkívüli eset nem idézte elő teljes szol-
gálatképtelenségét, nyugdíjemelésre nem számíthat. Gyógyfürdő
kedvezményes használatára igénye van. Kérvényével az adomá-
nyozásra illetékes hadtestparancsnoksághoz kell fordulnia. Ked-
vezményes vasúti jegyre nincs igénye.

Komoly katona. 1. Miután a szolgálati idő az állandó tar-
tózakodási helyétől való utbaindulás napjától számít, nem állt be
megszakítás. 2. Honvéd 16, őrvezető 20, tizedes 30, szakaszvezető
45, őrmester 70 fillér. 3. «Nom nevezett ki járőrvezető valóságos
szakaszvezető-e?» igazán nem értjük!

S. M. őrmester. Ha a férj öt évig szolgált, özvegycét a régi
nyugdíjtörvény szerint megillette a nyugdíj tekintet nélkül arra,
hogy meddig voltak házasságok.

33. Ha a hathavi próbagyakorlat után lefoszi az ottani al-
tiszti vizagát — elnyerheti.

K. B. 1. Mint sógódtiszt kezeli. 2. Kezeli munka. 3. Bolügyi
kezelő vizsga. 4. IX. rangosztály (3600 kor.). 5. Bolügyminisz-
torhoz.

Sorsjegyei nem nyertek. — L. I. járőrőrmester, Nagy-
londa.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és
készpénzért való eladása.

Előadunk betéteket takarékpénztári könyvekre. 1. Oly
takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő
leköltése mellett helyeznek el intézetünkbenél, 6% (hat) betéti
kamatot fizetünk. (A tőkekamatadólevonásával.) 2. Oly takaré-
betét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási
időt ki nem költi, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk.
(A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegeket nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki inté-
zetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jel-
zálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett
Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk
igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszdünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Beosztatott:

1914 május hó 1-ével:

Móritz László VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, ezen kerületnél létszámon felül való vezetőse mellett, segédtisztú minőségben a képviselőházi őrséghez.

Áthelyezettek:

1914 május hó 1-ével:

Rutkovszky Győző, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, egri szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületnél Kalocsára;

Kosztka Ágoston, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szolnoki szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületnél Egerbe;

Kézdisszentléleki Voloncs István, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, kalocsai szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületnél Szolnokra;

Kunos Béla, VII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, petrozsényi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkerülethez Husztra; és

Takácsy Dezső, IV. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, huszti szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerülethez Petrozsénybe.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Antalfi János járásörmester és Tóth István I. törzsörmester, mindketten a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában, hosszas cse dőrségi szolgálati idejük alatt kifejtett buzgó tevékenységükért.

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Crisán János és Hogin János csendőrök, az 1913. év nyarán Dicsőszentmártonban pusztított árvíz alkalmával az élet- és vagyonmentés körül tanúsított bátor és önfeláldozó tevékenységükért, illetve járőrvezetőjükknek ily iránybani hathatós támogatásáért.

Csató Máté őrsvezető ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes vezetéseért, őrsének rendbentartásáért és a közgazdálkodás fellendítéseért.

Lukács János és Gál Sándor járásörmesterek, Kálnoki Mózes és Boros Miklós őrmesterek, Barabás Károly, Siklódi András, Kovács Péter, Lukács Mihály, Király József, Erőss Imre, Bondek Ferencz, Csibipál Antal, Nagy Vendel, Tóth Mihály, Nyés Ferencz, Zsoldos József, Bálint István, Szabó Mihály, Péter Ferencz, Balogh Vilmos és Végh József őrsvezető ez. őrmesterek, Demeter Sándor és Süttő Károly csendőr ez. őrmesterek, Czevez László, Csomós Mátyás és Ursucz Szilárd csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó tevékenységükért és részben példás magatartásukért.

Dudás Ferencz őrmester, az irodai szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenysége és példás magatartásáért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Győi László járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított köteleességű, igen eredményes és fáradhatatlan szorgalmáért, alárendelt őrsének és legénységének helyes felügyelése és oktatásáért, valamint példás magatartásáért is.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Tólos József őrsvezető ez. őrmester, az 1913. év folyamán Diszel községben előfordult többrendbeli gyújtogatás tettesének nagy buzgalommal és kiváló szakértelemmel vezetett nyomozás után történt kiderítéseért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Popiczka Kelemen járásörmester, Bajtkó András, Bartalis Péter és Berló Ferencz őrsvezető ez. őrmesterek, a legénységi létszám kiegészítése körül, jelentkezők gyűjtése által kifejtett eredményes tevékenységükért és Berló Ferencz őrsvezető ez. őrmester a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért is.

Dosa Árpád csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért, de főleg Spring község közbiztonsági állapotának megszilárdítása körül ügybuzgó szolgálatiért és jó magaviseletéért is.

Demeter Sándor törzsörmester, a szárnyszámveteli teendők ellátása körül kifejtett buzgó tevékenységeért.

Nagy János I. és Nagy Bálint csendőr ez. őrmesterek, Baros Zsigmond, Boja Ferencz, Székely G. Ferencz, Nagy Károly II., Fábján József I., Roska János, Kádár János, Balázs Vinceze, Márton Sámuel, Lengyel Sándor, Boros Gábor és Mara Mózes csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységük és példás magatartásukért.

Hulpuj György járásörmester, Booskor József őrsvezető ez. őrmester, Orbán Gergely és Gergelyi János csendőr ez. őrmesterek, Róbi Flórián, Bacsoni József, Bogdán Károly, Sinka Demeter, Gál András, Tele Zoltán, Balázs György, Málnási János, Rad László, Szilágyi Sándor és Bíró Péter csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért.

Grósz Gusztáv járásörmester, Glaviczky Ferencz és Szakács József őrmesterek, Zsigmond Ferencz, Csizsér Albert, Koczka Győző, Ferencz Mátyás, Kovács Mózes II., Gál János és Székely Domokos őrsvezető ez. őrmesterek, az 1913. évben a közgazdálkodás fellendítése érdekében, annak okoszerű vezetése, illetve irányítása által kifejtett hasznos tevékenységükért és Grósz Gusztáv járásörmester ezenkívül a legénységi létszám kiegészítése körül jelentkezők gyűjtése által kifejtett eredményes tevékenységeért is.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Mayer János őrmester, Tar József őrsvezető ez. őrmester, Nagy János csendőr ez. őrmester, Varga L. Gyula és Komjáti Sándor csendőrök, a Pétervárára községben 1913. évi augusztus hó 30-án pusztított tüzvész

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zviabalon, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb kiegészítéseiért át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kérésre.

alkalmával a vagyonmentés körül kifejtett buzgó és fáradhatlan tevékenységükért, miáltal nagyobb veszélynek elejét vették.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Sznkács Ródog, Zelenák Mihály, Kinál István, Patai József, Radván János, Vass Mihály, Móré János, Genda Márton, Pánye Tivadar, Lup János, Májer Gábor, Peszt János, Tóth Imre, Bakoviczki Sámuel, Kucser Mihály, Szula Imre, Nagy József V., Záváczi Ágoston, Koczauer József csendőrök;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Papp Antal, Máthé József, Nyiki György, László Balázs, Tóth Lajos, Schrádi István, Ujlaki Lajos, Szabó János, Sikés András, Kurdiás Balázs, Varga Sándor, Bán Imre, Mihalik János, Hegedüs János, Sebestyén Antal, Delimán Péter, Hajdu László és Szabó Sándor csendőrök.

Jelvénypótdíj.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur az 1914. évi 22,259/16., illetve 29,426/16. számú rendeleteivel Kiefer Péter, II. és Fazekas Lajos, V. számú csendőrkerületbeli járásörmestereknek, az általuk birtokolt koronás ezüst érdemkereszt után illetékes napi 32 fillérből álló jelvénypótdíjnak 1914 április 1-től leendő folyósítását engedélyezte.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Ilyés László őrsvezető ez. őrmester, Kraidl Ágnessel, 1914 április 21-én, Budapesten.

Sütő Károly csendőr ez. őrmester, Simon Juliannával, 1914 április 9-én, Ispánlakán.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Szabó Lőrincz őrsvezető ez. őrmester, Ráthy Rozáliával, 1914 márczius hó 10-én, Adámoson.

Dénes József őrsvezető ez. őrmester, Mónus Zsófiával, 1914 márczius hó 18-án, Hódmezővásárhelyen.

Suhajda Mihály csendőr ez. őrmester, Jó Erzsébettel, 1914 márczius hó 26-án, Makón.

Pilbát György őrsvezető ez. őrmester, Molnár Erzsébettel, 1914 márczius hó 28-án, Kanakon.

Vági János őrsvezető ez. őrmester, Zrínyi Rózával, 1914 márczius hó 26-án, Lugoson.

Szép Lajos csendőr ez. őrmester, Óvári Erzsébettel, 1914 április hó 4-én, Nagybeeskereken.

ÓVÁS és KÉRELEM!

Szántó József 16 éve álló gépáruháza kizárólag alantli czímon létezik Szegeden a városi bérpalotában. Ki-rem tehát sok ezer üzlet-barátomat, ügyeljenek hogy meg ne tévedjenek hasonló nevű czégek és szigorúan Szántó József nevét követeljék rendelés megtételénél. Fiókrak-
táram pedig nincs Szegeden, de ahol az országban. Csakis

nálam kaphatók: katonai hegyi, Postillon, Britania és Helical korekparok a tünéklő Pathéfon beszélgépek és lemezek tölerakata is nálam van, csendőrségi díszvarrógépek és ekély részletfizetésre. Főárjegyzékem ingyen küldöm. Várom hecses rendeléseiket és ez uton küldöm idővzletlenet sok ezer pártoló barátainak.

SZANTÓ JÓZSEF

gépáruháza Szegeden, városi bérpalota.

ÓRAK, ÉKSZEREK, GRAMOFONOK, LEMEZEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

Legkifünőbb lemezek 2*50 K, részletre 3- K. Míg a késlelt tartórák "Reklám" gramofon, 50 cm.-es 40-órrel, 6 lemezzel, készpénzfizetésre 40.- K. Villamoszóblampa 3 K. Elem (Bateria) 9 havi órási tartással 8.- fill. Legjobb (benzin) tűzgyújtó 70 fill., 2.- K és 2*40 K. Valódi Scram labdák 1-es 3*80, 2-es 4*80, 3-as 5*50, 4-es 6*50, 5-ös 7*50 K. Erősebb 12 rész-
ből álló, 1-1 K-val drágább. Liga Scrum, dupla gummival, 14 K. Angol Footbill-czipő 9 K-tól feljebb, stb. Ezüst "Betűs" gyűrű (tízaranyozással) 80 fillér. 14 karátos aranyból 4*50 korona. Strapa órák 5 koronától feljebb, számtalan elismerő levél. Új órákért, gramofonokért 10 évi, képes árjegyzék ingyen. Javításokért 5 évi jótállás. Tört arany-
nyal, ezüsttel veszek vagy becserelek. képek árjegyzék ingyen. Tóth József, obronometer és műorák Szeged, Dugonics-tér 11.

Czimbalom

Legújabb szabott, acélszerkezettel, részletek is. Csodacserős, tiszta hangú gramofon (beszélőgép) 25 korona feljebb. — Hozzá Fedák Sári, Király, Róza, Berzsei, Bonoi, Carcsó-tól legszebb lemezek 2 K 50 f.

Hegedűk világhírű mesterek hű utánzói

Fuvolák, tárnalók, szillerák, harmonikák stb. Horok. Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula

Kir. szab. hangsorgyár, Bpest, VII., Rákóczi-ut 71.

Számos kitüntetés a jó munkáért. Árjegyzék ingyen.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomatványok
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és nyakravaló
Czipókrém
Fegyverzsir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Szives figyelmébe ajánljuk házilag készült, zefir, kreton és szabályos fehér ingeinket kitünő minőségben és olcsó ár mellett.